

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Кафедра програмного забезпечення**

ЗВІТ

До лабораторної роботи №1

На тему: «Створення та використання класів»

З дисципліни: «Об'єктно-орієнтоване програмування»

Лектор:

доц. кафедри ПЗ
Коротєєва Т. О.

Виконав:

ст. гр. ПЗ-16
Чаус О. М.

Прийняв:

асист. Дивак І. В.

« ____ » _____ 2022 р.

Σ = ____

Тема роботи: Створення та використання класів

Мета роботи: Навчитися створювати класи, використовувати конструктори для ініціалізації об'єктів, опанувати принципи створення функцій-членів. Навчитися використовувати різні типи доступу до полів та методів класів.

Теоретичні відомості

Клас є типом даних, який визначається користувачем. У класі задаються властивості і поведінка будь-якого предмету або процесу у вигляді полів даних (аналогічно до того як це є в структурах) і функцій для роботи з ними. Створюваний тип даних володіє практично тими ж властивостями, що і стандартні типи.

Опис класу в першому наближенні виглядає так:

```
class <ім'я> {  
[private:]  
<Опис прихованих елементів>  
public:  
<Опис доступних елементів>  
}; //Опис закінчується крапкою з комою.
```

Специфікатор доступу `private` і `public` керують видимістю елементів класу. Елементи, описані після службового слова `private`, видимі тільки всередині класу. Цей вид доступу прийнятий у класі за замовчуванням. Інтерфейс класу описується після специфікатора `public`. Дія будь-якого специфікатора поширюється до наступного специфікатора або до кінця класу. Можна задавати кілька секцій `private` і `public`, їх порядок значення не має.

Поля класу:

- можуть мати будь-який тип, крім типу цього ж класу (але можуть бути вказівниками або посиланнями на цей клас);
 - можуть бути описані з модифікатором `const`, при цьому вони ініціалізуються тільки один раз (за допомогою конструктора) і не можуть змінюватися;
 - можуть бути описані з модифікатором `static` (розглядається в наступних лабораторних).
- Ініціалізація полів при описі не допускається.

Конструктори

Конструктор призначений для ініціалізації об'єкту і викликається автоматично при його створенні. Автоматичний виклик конструктора дозволяє уникнути помилок, пов'язаних з використанням неініціалізованих змінних. Нижче наведені основні властивості конструкторів:

- Конструктор не повертає жодного значення, навіть типу `void`. Неможливо отримати вказівник на конструктор.
- Клас може мати декілька конструкторів з різними параметрами для різних видів ініціалізації (при цьому використовується механізм перевантаження).
- Конструктор без параметрів називається конструктором за замовчуванням.
- Параметри конструктора можуть мати будь-який тип, крім цього ж класу. Можна задавати значення параметрів за замовчуванням. Їх може містити тільки один з конструкторів.
- Якщо програміст не вказав жодного конструктора, компілятор створює його автоматично. Такий конструктор викликає конструктори за замовчуванням для полів класу і конструктори за замовчуванням базових класів. У разі, коли клас містить константи або посилання, при спробі створення об'єкту класу буде видана помилка, оскільки їх необхідно ініціалізувати конкретними значеннями, а конструктор за замовчуванням цього робити не вміє.
- Конструктори не наслідуються.
- Конструктори не можна описувати з модифікаторами `const`, `virtual` і `static`.

- Конструктори глобальних об'єктів викликаються до виклику функції main. Локальні об'єкти створюються, як тільки стає активною область їх дії. Конструктор запускається і при створенні тимчасового об'єкта (наприклад, при передачі об'єкта з функції).
- Конструктор викликається, якщо в програмі зустрілася будь-яка із синтаксичних конструкцій:

```
ім'я_класу ім'я_об'єкту [(список параметрів)];
//Список параметрів не повинен бути порожнім
ім'я_класу (список параметрів);
//Створюється об'єкт без імені (список може бути //порожнім)
ім'я_класу ім'я_об'єкту = вираз;
//Створюється об'єкт без імені і копіюється
```

Завдання для лабораторної роботи

1. Створити клас відповідно до варіанту (див. Додаток).
2. При створенні класу повинен бути дотриманий принцип інкапсуляції.
3. Створити конструктор за замовчуванням та хоча б два інших конструктори для початкової ініціалізації об'єкта.
4. Створити функції члени згідно з варіантом.
5. Продемонструвати можливості класу завдяки створеному віконному застосуванню.
6. У звіті до лабораторної намалювати UML-діаграму класу, яка відповідає варіанту.

Клас **Polynom** – квадратичний тричлен ($ax^2 + bx + c$). Клас повинен містити функції-члени, які реалізують: а) Знаходження значення виразу для заданого x . б) Знаходження значення похідної в заданій точці. в) Знаходження визначеного інтегралу на заданому проміжку г) Знаходження коренів рівняння д) Додавання двох поліномів е) Задавання значень полів є) Зчитування (отримання значень полів) ж) Множення полінома на число з) Введення полінома з форми и) Виведення полінома на форму.

Хід роботи

Файл class.h:

```
#pragma once
struct Roots
{
    double x1;
    double x2;
    bool solveable;
};
ref class a
{
};
ref class Polynom
{
private:
    double m_a;
    double m_b;
    double m_c;
public:
    Polynom()
    {
        m_a = 0;
        m_b = 0;
        m_c = 0;
    }
    Polynom(double a, double b, double c)
    {
```

```

        m_a = a;
        m_b = b;
        m_c = c;
    }
    Polynom(double* array)
    {
        m_a = array[0];
        m_b = array[1];
        m_c = array[2];
    }
    Polynom(Polynom% A)
    {
        m_a = A.m_a;
        m_b = A.m_b;
        m_c = A.m_c;
    }
    double Result(double x);
    double Derivarive(double point);
    double Integral(double low, double high);
    Roots findRoots();
    void add(Polynom poly);
    void multiply(double mult);
    void readForm(System::Windows::Forms::TextBox^ A, System::Windows::Forms::TextBox^ B,
System::Windows::Forms::TextBox^ C);
    void outputForm(System::Windows::Forms::TextBox^ A, System::Windows::Forms::TextBox^
B, System::Windows::Forms::TextBox^ C);
    double getA();
    double getB();
    double getC();
    void setA(double a);
    void setB(double b);
    void setC(double c);
};

```

Файл class.cpp:

```

#include "class.h"
#include <cmath>

double Polynom::Result(double x)
{
    return m_a * x * x + m_b * x + m_c;
}
double Polynom::Derivarive(double point)
{
    return 2 * m_a * point + m_b;
}
double Polynom::Integral(double low, double high)
{
    return ((m_a * high * high * high) / 3 + (m_b * high * high) / 2 + m_c * high) -
        ((m_a * low * low * low) / 3 + (m_b * low * low) / 2 + m_c * low);
}
Roots Polynom::findRoots()
{
    double D = m_b * m_b - 4 * m_a * m_c;
    if (D < 0)
    {
        return { 0, 0, false };
    }
    else
    {
        double x1 = (-1 * m_b - sqrt(D)) / (2 * m_a);
        double x2 = (-1 * m_b + sqrt(D)) / (2 * m_a);
        return { x1, x2, true };
    }
}
void Polynom::readForm(System::Windows::Forms::TextBox^ A, System::Windows::Forms::TextBox^
B, System::Windows::Forms::TextBox^ C)
{

```

```

    m_a = 0;
    m_b = 0;
    m_c = 0;
    if (A->Text != "")
    {
        m_a = System::Convert::ToDouble(A->Text);
    }
    if (B->Text != "")
    {
        m_b = System::Convert::ToDouble(B->Text);
    }
    if (C->Text != "")
    {
        m_c = System::Convert::ToDouble(C->Text);
    }
}
void Polynom::outputForm(System::Windows::Forms::TextBox^ A,
System::Windows::Forms::TextBox^ B, System::Windows::Forms::TextBox^ C)
{
    A->Text = System::Convert::ToString(m_a);
    B->Text = System::Convert::ToString(m_b);
    C->Text = System::Convert::ToString(m_c);
}
double Polynom::getA()
{
    return m_a;
}
double Polynom::getB()
{
    return m_b;
}
double Polynom::getC()
{
    return m_c;
}
void Polynom::add(Polynom poly)
{
    double a = poly.getA();
    m_a += a;
    double b = poly.getB();
    m_b += b;
    double c = poly.getC();
    m_c += c;
}
void Polynom::multiply(double mult)
{
    m_a *= mult;
    m_b *= mult;
    m_c *= mult;
}
void Polynom::setA(double a)
{
    m_a = a;
}
void Polynom::setB(double b)
{
    m_b = b;
}
void Polynom::setC(double c)
{
    m_c = c;
}

```

Файл form.h:

```
#include "class.h"
```

```

        bool resClicked, derivativeClicked, integralClicked, plusClicked,
multiplyClicked;

```

```

        Polynom poly;
private: System::Void buttonRes_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) {
    resClicked = true;
    derivativeClicked = false;
    integralClicked = false;
    plusClicked = false;
    multiplyClicked = false;
    textBoxX->ReadOnly = false;
    textBox1->ReadOnly = true;
    textBox2->ReadOnly = true;
    buttonEqual->Enabled = true;
}
private: System::Void buttonDer_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) {
    resClicked = false;
    derivativeClicked = true;
    integralClicked = false;
    multiplyClicked = false;
    plusClicked = false;
    textBoxX->ReadOnly = false;
    textBox1->ReadOnly = true;
    textBox2->ReadOnly = true;
    buttonEqual->Enabled = true;
}
private: System::Void buttonIntegral_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) {
    resClicked = false;
    derivativeClicked = false;
    multiplyClicked = false;
    integralClicked = true;
    plusClicked = false;
    textBoxX->ReadOnly = false;
    textBox1->ReadOnly = false;
    textBox2->ReadOnly = false;
    buttonEqual->Enabled = true;
}
private: System::Void buttonPlus_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) {
    resClicked = false;
    derivativeClicked = false;
    integralClicked = false;
    multiplyClicked = false;
    plusClicked = true;
    textBoxX->ReadOnly = true;
    textBox1->ReadOnly = true;
    textBox2->ReadOnly = true;
    buttonEqual->Enabled = true;
    poly.readForm(textBoxA, textBoxB, textBoxC);
    textBoxA->Clear();
    textBoxB->Clear();
    textBoxC->Clear();
}
private: System::Void buttonMultiply_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) {
    resClicked = false;
    derivativeClicked = false;
    integralClicked = false;
    plusClicked = false;
    multiplyClicked = true;
    textBoxX->ReadOnly = false;
    textBox1->ReadOnly = true;
    textBox2->ReadOnly = true;
    buttonEqual->Enabled = true;
}
private: System::Void buttonRoots_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) {
    poly.readForm(textBoxA, textBoxB, textBoxC);
    Roots roots = poly.findRoots();
    if (roots.solveable)
    {
        if (roots.x1 == roots.x2)
        {
            MessageBox::Show("X = " + roots.x1);
        }
    }
}

```

```

    }
    else
        MessageBox::Show("X1 = " + roots.x1 + ", X2 = " + roots.x2);
}
else MessageBox::Show("No roots");
}
private: System::Void buttonEqual_Click(System::Object^ sender, System::EventArgs^ e) {
    if (plusClicked)
    {
        Polynom poly2;
        poly2.readForm(textBoxA, textBoxB, textBoxC);
        poly.add(poly2);
        poly.outputForm(textBoxA, textBoxB, textBoxC);
        buttonEqual->Enabled = false;
    }
    else
    {
        poly.readForm(textBoxA, textBoxB, textBoxC);
    }
    if (multiplyClicked)
    {
        if (textBoxX->Text != "")
        {
            poly.multiply(Double::Parse(textBoxX->Text));
            poly.outputForm(textBoxA, textBoxB, textBoxC);
            multiplyClicked = false;
            textBoxX->Text = "";
            textBoxX->ReadOnly = true;
            buttonEqual->Enabled = false;
        }
    }
    if (resClicked)
    {
        if (textBoxX->Text != "")
        {
            Result->Text = (poly.Result(Double::Parse(textBoxX->Text)).ToString());
            resClicked = false;
            textBoxX->Text = "";
            textBoxX->ReadOnly = true;
            buttonEqual->Enabled = false;
        }
    }
    if (derivativeClicked)
    {
        if (textBoxX->Text != "")
        {
            Result->Text = (poly.Derivarive(Double::Parse(textBoxX->Text)).ToString());
            derivativeClicked = false;
            textBoxX->Text = "";
            textBoxX->ReadOnly = true;
            buttonEqual->Enabled = false;
        }
    }
    if (integralClicked)
    {
        if (textBox1->Text != "" && textBox2->Text != "")
        {
            Result->Text = (poly.Integral(Double::Parse(textBox1->Text),
Double::Parse(textBox2->Text)).ToString());

            integralClicked = false;
            textBox1->Text = "";
            textBox2->Text = "";
            textBox1->ReadOnly = true;
            textBox2->ReadOnly = true;
            buttonEqual->Enabled = false;
        }
    }
}

```

```

    }
}
private: System::Void textBoxX_KeyPress(System::Object^ sender,
System::Windows::Forms::KeyPressEventArgs^ e) {
    if (!Char::IsControl(e->KeyChar) && !Char::IsDigit(e->KeyChar) && e->KeyChar != ',')
    {
        e->Handled = true;
    }
    if (e->KeyChar == ',' && textBoxX->Text->Contains(","))
    {
        e->Handled = true;
    }
}
private: System::Void textBox1_KeyPress(System::Object^ sender,
System::Windows::Forms::KeyPressEventArgs^ e) {
    if (!Char::IsControl(e->KeyChar) && !Char::IsDigit(e->KeyChar) && e->KeyChar != ',')
    {
        e->Handled = true;
    }
    if (e->KeyChar == ',' && textBox1->Text->Contains(","))
    {
        e->Handled = true;
    }
}
private: System::Void textBox2_KeyPress(System::Object^ sender,
System::Windows::Forms::KeyPressEventArgs^ e) {
    if (!Char::IsControl(e->KeyChar) && !Char::IsDigit(e->KeyChar) && e->KeyChar != ',')
    {
        e->Handled = true;
    }
    if (e->KeyChar == ',' && textBox2->Text->Contains(","))
    {
        e->Handled = true;
    }
}
private: System::Void textBoxA_KeyPress(System::Object^ sender,
System::Windows::Forms::KeyPressEventArgs^ e) {
    if (!Char::IsControl(e->KeyChar) && !Char::IsDigit(e->KeyChar) && e->KeyChar != ',')
    {
        e->Handled = true;
    }
    if (e->KeyChar == ',' && textBoxA->Text->Contains(","))
    {
        e->Handled = true;
    }
}
private: System::Void textBoxB_KeyPress(System::Object^ sender,
System::Windows::Forms::KeyPressEventArgs^ e) {
    if (!Char::IsControl(e->KeyChar) && !Char::IsDigit(e->KeyChar) && e->KeyChar != ',')
    {
        e->Handled = true;
    }
    if (e->KeyChar == ',' && textBoxB->Text->Contains(","))
    {
        e->Handled = true;
    }
}
private: System::Void textBoxC_KeyPress(System::Object^ sender,
System::Windows::Forms::KeyPressEventArgs^ e) {
    if (!Char::IsControl(e->KeyChar) && !Char::IsDigit(e->KeyChar) && e->KeyChar != ',')
    {
        e->Handled = true;
    }
    if (e->KeyChar == ',' && textBoxC->Text->Contains(","))
    {
        e->Handled = true;
    }
}
}

```


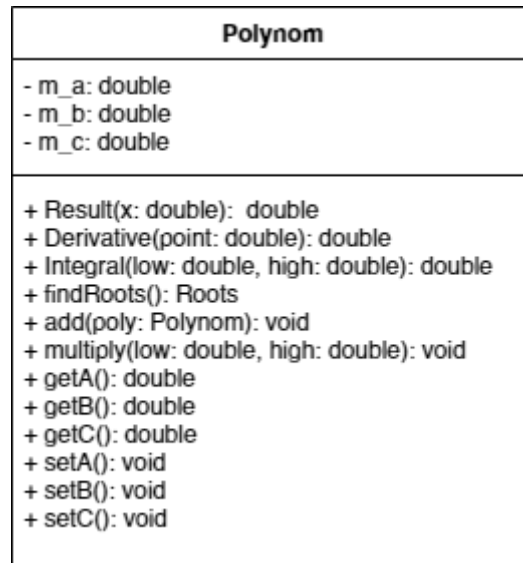
```

};
}
Файл main.cpp:
#include "form.h"

using namespace System;
using namespace System::Windows::Forms;

[STAThreadAttribute]
void Main(array<String^>^ args) {
    Application::EnableVisualStyles();
    Application::SetCompatibleTextRenderingDefault(false);
    OOPLab05::form form;
    Application::Run(% form);
}

```


Діаграма класу Polynom

Скріншоти

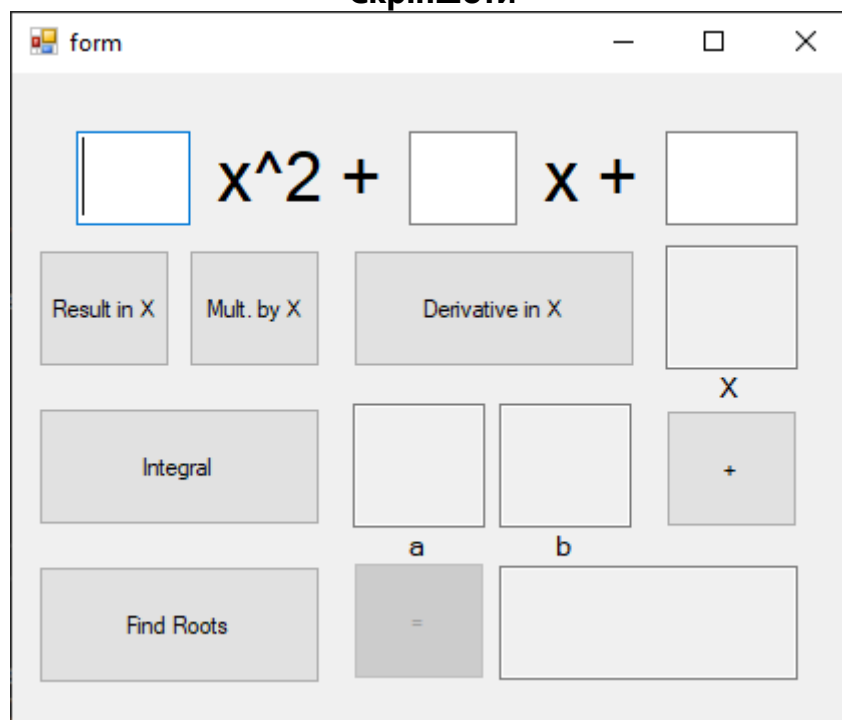

Рис. 1. Програма при запуску

form

3 $x^2 +$ 1,4 $x +$ 2

Result in X Mult. by X Derivative in X 6

Integral

a b

Find Roots =

Рис. 2. Введення даних для знаходження значення виразу

form

3 $x^2 +$ 1,4 $x +$ 2

Result in X Mult. by X Derivative in X

Integral

a b

Find Roots = 118,4

Рис. 3. Результат обчислення

form

$x^2 +$

$x +$

Result in X

Derivative in X

Integral

X

+

Find Roots

=

118,4

form

1

$x^2 +$

1

$x +$

1

Result in X

Mult. by X

Derivative in X

Integral

X

+

Find Roots

=

118,4

The screenshot shows a window titled "form" with a light gray background. At the top, there is a text input field containing the number "4". To its right is the text $x^2 +$, followed by another text input field containing "2,4", then $x +$, and a final text input field containing "3". Below these inputs are several buttons: "Result in X", "Mult. by X", "Derivative in X", "Integral", "Find Roots", and an equals sign button. To the right of the equals sign button is a large text input field displaying the result "118,4". There are also buttons for "X" and "+" in the middle right area.

Рис. 4-6. Додавання двох квадратичних тричленів

Висновок: навчився створювати класи, використовувати конструктори для ініціалізації об'єктів, опанував принципи створення функцій-членів. Навчився використовувати різні типи доступу до полів та методів класів.